

Memorandum privind ajutor de stat pentru CFR Călători, pe ordinea de zi a Guvernului

24 august 2021

Un Memorandum privind acordarea unui ajutor de stat pentru CFR Călători se află pe ordinea de zi a ședinței de Guvern de miercuri. Suma solicitată Executivului de conducerea Ministerului Transporturilor este de 210.345.527 lei, echivalentul a aproximativ 42 milioane de euro. Operatorii privați sunt lăsați pe dinafară.

Pe lista actelor normative ce ar putea fi discutate în ședința de miercuri a Executivului se află un **Memorandum** cu tema: Acordarea unui ajutor de stat, pentru perioada 01.04.2020 – 31.08.2020, Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători „CFR Călători” S.A., pentru compensarea pierderilor suferite ca urmare a pandemiei COVID-19 și cauzate direct de această pandemie, în baza art. 107 alin. (2) lit. b) din Tratatul privind Funcționarea

Uniunii Europene. Potrivit comunicatului de presă dat publicității de Palatul Victoria marți seara, actul normativ “se re discută”.

Restricțiile de călătorie au afectat activitatea societății

În preambulul Memorandumului se explică faptul că efectul negativ direct asupra activității operatorului feroviar de stat a fost generat de măsurile luate de societate privind suspendarea, temporar, în etape succesive, a circulației anumitor trenuri.

Astfel, începând cu 16 martie 2020, au fost suspendate trenurile destinate transportului elevilor de la domiciliu la centrele de învățământ. De la aceeași dată, au fost suspendate și trenurile în trafic internațional, în condițiile interdicțiilor transfrontaliere și a măsurilor similare adoptate de către ceilalți operatori naționali (MAV, BDZ, CFM, UZ).

De la 1 aprilie, au fost oprite trenurile IR de lung parcurs, cu plecare și sosire în stația Suceava, primul mare oraș care a intrat în carantină. În același timp, pentru trenurile aflate în serviciu au fost adoptate mai multe măsuri în vederea respectării măsurilor

instaurate de către autorități pentru preîntâmpinarea răspândirii COVID-19, măsuri care au condus la creșterea costurilor de operare, cum ar fi: introducerea regulii de ocupare a locurilor pe principiul „un loc liber, un loc ocupat”; măsuri pentru protecția personalului de tren (achiziționarea kiturilor de protecție compuse din: mască, mănuși, dezinfectant); măsuri suplimentare de dezinfecție a materialului rulant.

Scădere abruptă a traficului de călători

“Astfel, ca urmare a reducerii semnificative a traficului de călători, veniturile obținute de CFR Călători din vânzarea legitimațiilor de călătorie (bilete, abonamente etc.) au scăzut de la mijlocul lunii martie 2020 cu până la 85% – 90%, față de martie 2019”, se arată în nota de fundamentare a proiectului de act normativ.

Traficul de călători a scăzut, așa cum se poate vedea din tabelul următor.

Calatori expediați (mii)	2019	2020	2020/2019%
Ianuarie	4.417	4.710	107%
Februarie	4.458	4.643	104%
Martie	4.845	3.146	65%
Aprilie	4.500	1.930	43%
Mai	4.958	2.398	48%
Iunie	4.823	3.190	66%
Iulie	5.081	3.717	73%
August	4.810	3.737	78%
Septembrie	4.795	3.837	80%
Octombrie	5.077	3.609	71%
Noiembrie	4.873	2.942	60%
Decembrie	4.283	2.919	68%
Total an	56.921	40.780	72%

Pe fondul scăderii cererii de transport ca urmare a măsurilor impuse de către autorități, în contextul pandemiei, veniturile din transportul de călători începând cu luna martie a anului 2020 (atât din încasări, cât și din facilități oferite diferitelor categorii sociale) au un trend descrescător față de perioada similară din anul 2019, așa cum se poate vedea în tabelul următor.

Evolutia veniturilor din legitimatii de călătorie în 2020 comparativ cu 2019
(vânzări directe la ghișeu și on-line)

Indicator	An	Ian	Feb	Mar	Apr	Mai	Iun	Iul	Aug	Sep	Oct	Noi	Dec	Total 12 luni
Venituri încasate direct (ghișeu și vânzare online) -mii lei-	2020	27.991	25.091	14.236	5.379	9.465	19.577	29.143	30.775	23.741	18.961	14.041	17.104	235.504
	2019	25.238	23.909	26.835	31.207	32.593	40.978	55.674	51.486	35.920	35.321	28.873	32.277	420.311
Pierderi încasări proprii 2020-2019		+2.753	+1.182	-12.599	-25.828	-23.128	-21.401	-26.531	-20.711	-12.179	-16.360	-14.832	-15.173	-184.807

Ajutor de stat pentru CFR Călători, în valoare de peste 210 milioane de lei

”Sumarizând situația veniturilor și cheltuielilor înregistrate de Societate începând cu luna martie 2020 și până la finalul lunii decembrie 2020, s-a înregistrat o pierdere cumulată datorată (din cauza – n.red.) efectelor pandemiei de COVID-19 în perioada 01 aprilie – 31 august 2020 de 210.345.527 lei”, se arată în document.

Germania, Lituania, Olanda și Croația, date exemplu

În nota de fundamentare, sunt date exemplu unele țări ca Germania, Lituania, Olanda și Croația, care au acordat și ele ajutoare de stat companiilor feroviare.

Comisia Europeană a aprobat o schemă de ajutor de stat în valoare totală de 6 miliarde de euro pentru a compensa companiile care furnizează servicii publice regionale și locale de transport de călători în Germania. Guvernul german a instituit măsuri de urgență necesare pentru a limita răspândirea coronavirusului, cum ar fi închiderea școlilor și creșelor, acorduri extinse de telemuncă, reguli de distanțare socială și restricții la întruniri.

Acest lucru a afectat grav serviciile de transport public regional și local, întrucât numărul pasagerilor din transportul public local pe cale rutieră și feroviară a scăzut între 70% și 90%, rezultând o scădere semnificativă a veniturilor. În plus, operatorii de transport aveau obligația de a menține o frecvență suficientă a serviciilor de transport regional și local de călători pentru a asigura mobilitatea persoanelor fără acces la mijloace de transport alternative, inclusiv lucrătorii critici, cum ar fi profesioniștii din domeniul sănătății. Situația a fost agravată de costurile suplimentare suportate de operatorii de transport în legătură

cu măsurile menite să limiteze răspândirea pandemiei, precum măsuri sanitare și de igienă îmbunătățite, se arată în document.

Tot aici se dau și exemplele din celelalte țări menționate anterior.

Operatorii privați de transport feroviar, ignorați de Guvern

În Memorandum nu se pomeneste niciun cuvânt despre un eventual ajutor de stat ce ar urma să fie acordat operatorilor privați de transport feroviar de călători, cu toate că și aceștia au înregistrat pierderi serioase din cauza pandemiei.

Asta cu toate că în document, atunci când se dă exemplul Germaniei, se precizează că toți operatorii au fost tratați cu aceeași măsură: “Sistemul german este conceput pentru a compensa fiecare operator de servicii de transport public regional și local pentru daunele suferite în timp ce își îndeplinesc obligațiile contractuale în circumstanțele determinate de focarul de coronavirus și măsurile de izolare rezultate.

Conform schemei, companiile de transport vor avea dreptul la despăgubiri sub formă de subvenții directe pentru daunele suferite între 1 martie și 31 august 2020. Germania se va asigura că niciun operator de transport nu primește mai multe despăgubiri decât a suferit în daune efective și că orice plată în exces se recuperează”.

Sursa: Club Feroviar